

ANEXĂ
La H.C.L.S 6 nr. 29 130.01.2014

„Şanse la integrare”

 DESCRIERE

I. PROIECTUL

1.1 Titlul ȘANSE LA INTEGRARE

1.2 Localizare: București, sector 6

1.3 Costul proiectului și suma solicitată de la DGASPC Sector 6

Costul total al proiectului	Suma solicitată de la DGASPC Sector 6	% din costul total al proiectului
RON 60.000	RON 60.000	100 %

1.4 Rezumat

Durata proiectului	10 luni
Obiectivele proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ identificarea copiilor cu autism din sectorul 6; ➤ evaluarea copiilor identificați, selectarea și pregătirea copiilor/părinților pentru procesul de integrare / incluziune în învățământul preșcolar și școlar ➤ dezvoltarea serviciilor de reabilitare pentru comunitate, în scopul includerii sociale a copiilor cu autism și diminuarea marginalizării sociale ➤ crearea, pentru familiile copiilor cu autism, unui cadru securizant, de încredere, fapt ce conduce la posibilitatea identificării unor noi resurse pentru depășirea factorilor contextuali nefavorabili ➤ specialiștii din cadrul comportamentului de consiliere și asistență specializată pentru copii cu autism vor fi formați/pregătiți pentru a oferi un suport și intervenție specifică copiilor cu dizabilități ➤ supervizarea serviciilor de terapie pentru asigurarea unei intervenții terapeutice de calitate, centrate pe participările și nevoile fiecărui copil pecum și pentru evitarea instalariei Sindromului de Burn-Out în rândul specialiștilor ➤ educarea și instruirea specifică a părinților copiilor cu autism, sprijinirea lor în implementarea unor reguli și metode specifice de educație pe care acestia trebuie să le aplique copiilor pentru a-i ajuta să învețe, să se integreze în familie, societate ➤ cadrele didactice și voluntarii implicați în integrarea copiilor cu autism vor fi instruiți de specialiști pentru a recunoaște, înțelege, și oferi suport și intervenție psihopeducativă specifică copiilor cu autism, preșcolari și școlari din sectorul 6;

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ameliorarea calității vieții copiilor cu autism și a familiilor acestora printr-un program de servicii de reabilitare, desfășurat sub supraveghere specializată ➤ Părinții copiilor cu autism participă la sesiunile de lucru, iar specialiștii vordezvolta împreună cu aceștia o serie de activități terapeutice și educaționale ➤ copiii cu autism înscrîși în învățământul de masă în anii 2011, 2012 și 2013 sunt monitorizați din punct de vedere al parcursului școlar și sprijiniți în vederea menținerii integrării în școală
Grupul (grupurile) țintă ¹	<ul style="list-style-type: none"> ➤ copiii diagnosticați cu autism cu domiciliul pe raza sectorului 6 (cu sau fără certificat eliberat de către Serviciul de Evaluare Complexă - DGASPC 6) ➤ specialiști, cadre didactice (educatori, învățători, consilieri școlari și logopezi) din unitățile de învățământ ale sectorului 6; ➤ părinții copiilor cu autism ➤ specialiștii din cadrul compartimentului de consiliere și asistență specializată pentru copii cu autism ➤ copiii cu autism integrați în învățământul de masă, beneficiari ai proiectului în anii 2010-2013
Beneficiarii finali	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Beneficiarii sunt copii cu o tulburare de spectru autist ce prezintă documente ce atestă diagnosticul de autism sau tulburări asociate. ➤ copiii diagnosticați cu autism (cu sau fără certificat eliberat de către Serviciul de Evaluare Complexă - DGASPC 6) ➤ copiii cu autism pentru care s-au identificat cerințe educative speciale; ➤ părinții copiilor cu autism din comunitatea locală a sectorului 6; ➤ specialiști, cadre didactice (educatori, invatatori, consilieri școlari și logopezi) din unitățile de învățământ din sectorul 6; ➤ copiii cu autism – beneficiari ai proiectului în anii 2010, 2011, 2012, 2013 - integrați în învățământul de masă.
Rezultatele așteptate	<ul style="list-style-type: none"> ➤ creșterea capacitatei compartimentului de consiliere și asistență specializată pentru copii cu autism de a oferi intervenții de reabilitare de calitate, în vederea integrării sociale și educaționale a copiilor cu autism ➤ un număr mai mare de copii cu autism din sectorul 6 vor beneficia de servicii de specialitate prin derularea unor programe de terapie cu metodologii specifice și de actualitate; ➤ specialistii implicați în proiect vor beneficia de supervizare a activitatii de terapie precum și de formare continua în scopul cresterii calității serviciilor de recuperare oferite ➤ părinții copiilor cu autism devin coterapeuți în procesul de recuperare și integrare a copilului cu autism în învățământul de masă; ➤ cadrele didactice vor fi mai pregătite să accepte copiii cu autism în grădinițe și școli, vor detine informații despre copilul cu autism și vor cunoaște metode de lucru necesare includerii copiilor cu autism; ➤ existența unui sistem funcțional privind consilierea, formarea și informarea părinților și specialiștilor de orice fel care contribuie la reabilitarea, dezvoltarea și integrarea copilului cu autism;

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ la finalul proiectului educatorii și consilierii școlari specializați pe problematica copilului cu autism devin o resursă importantă pentru comunitatea sectorului 6 ce va susține integrarea copiilor cu autism; ➤ îmbunătățirea imaginii sociale a copilului cu autism; ➤ realizarea unui parteneriat între membrii echipei multidisciplinare, cadrele didactice integratoare și cadre didactice itinerante/de sprijin implicate în procesul de reabilitare și integrare a copilului cu autism.
Principalele activități	<ul style="list-style-type: none"> • Consilierea părinților / reprezentanților legali după confirmarea diagnosticului TSA; • Evaluare psihologică a copiilor cu TSA; • Elaborarea unui plan de intervenție; • Intervenții specifice individuale și de grup pentru copii cu TSA în Centru; • Consilierea familiei în vederea continuării demersurilor recuperatorii acasă și în vederea integrării sociale; • Lucrul pe probleme punctuale solicitate de părinți / reprezentanți legali; • Evaluarea intervențiilor terapeutice; • Organizări de grupuri de suport pentru părinți; • Activitate sportiva pentru copii cu TSA • terapie asistată cu animale • Referirea către servicii complementare. • logopedie • artterapie - "Să comunicăm prin artă" • Activități de supervizare și formare continuă a specialistilor • Informarea, formarea și consilierea cadrelor didactice în domeniul educației incluzive • Monitorizarea copiilor cu autism – CES – în învățământul de masă. • Activități de socializare pentru beneficiarii proiectului • Pregătirea voluntarilor pentru activitățile de socializare și pentru campaniile de sensibilizare

1.5 Obiective

Obiective generale:

- susținerea dezvoltării serviciilor de reabilitare pentru comunitate, în scopul includerii sociale a copiilor cu autism și diminuarea marginalizării sociale
- identificarea copiilor cu dizabilități din sectorul 6;

- Copiii cu autism sunt ajutați să se integreze în învățământ
- Părinții devin coterapeuți în procesul de reabilitare și integrare a copilului cu autism
- Cadre didactice, părinți și voluntari sunt formați/pregătiți pentru a oferi un suport și intervenție instructiv-educativă specifică copiilor cu autism preșcolari și școlari din sectorul 6;
- Copiii cu autism înscriși în învățământ sunt monitorizați din punct de vedere al parcursului școlar și sprijiniți în vederea menținerii integrării în școală;
- Realizarea unui parteneriat între membrii echipei multidisciplinare, cadrele didactice integratoare și cadre didactice itinerante/de sprijin implicate în procesul de reabilitare și integrare a copilului cu autism.
- Creearea unei rețele de educatori și consilieri resursă – specializați pe copilul cu autism, educatorii și consilierii școlari vor beneficia de formare continuă asigurată de o echipă multidisciplinară;
- Campanie de sensibilizare a membrilor comunității privind respectarea drepturilor copilului și a promovării educației incluzive în comunitatea sectorului 6;
- Îmbunătățirea calității serviciilor către beneficiari, și evitarea instalariei Sindromului de Born-Out în rândul specialiștilor prin asigurarea supravegherii

Obiective specifice:

- evaluarea copiilor cu autism identificăți,
- selectarea și pregătirea copiilor/părinților pentru procesul de integrare / incluziune
- furnizarea de servicii de terapie care să răspundă în mod real nevoilor de reabilitare ale copiilor
- crearea, pentru familiile copiilor cu autism, unui cadru securizant, de încredere, fapt ce conduce la posibilitatea identificării unor noi resurse pentru depășirea factorilor contextuali nefavorabili
- Specialiștii din cadrul compartimentului de servicii vor fi formați/pregătiți pentru a oferi un suport și intervenție specifică copiilor cu autism
- Furnizarea de sesiuni de training și pregătirea persoanelor sursă din instituțiile pentru învățământul preșcolar și școlar, informarea și formarea acestora despre cauzele, efectele pe termen lung și scurt ale neglijării copilului cu autism, metode și tehnici specifice de abordare, educare a copiilor cu autism din sectorul 6.
- Pregătirea părinților pentru a putea fi coterapeuți în procesul de recuperare și includere în învățământ.

1.6 Justificare

Proiectul „Şanse la integrare” a copiilor cu autism - CES în învățământul de masă, implementat la nivelul sectorului 6, a debutat în anul 2010 și s-a derulat și în anii 2011, 2012 și 2013. Evaluarea proiectului a evidențiat o serie de bariere și dificultăți în promovarea educației incluzive dar și factori de succes întrucât a propus o abordare complexă a problematicii copilului cu autism respectiv cu cerințe educative speciale, îmbinând aspectele reabilitării și de integrare socială cu cele de integrare preșcolară și școlară. Pe parcursul derulării sale, proiectul a înregistrat un număr de 90 de beneficiari, copii cu autism, cu vîrstă cuprinsă între 2-10/11 ani.

Necesitatea derulării unui proiect pentru copiii cu autism răspunde la nevoie de reabilitare continuă a copilului cu autism/CES dar și la depășirea și rezolvarea anumitor bariere, probleme interconectate sesizate de părinții copiilor cu autism și cadrele didactice din sectorul 6, ca de exemplu:

- necesitatea evaluării și intervenției timpurii pentru copiii cu autism, necesitatea de a începe integrarea cu „începutul” – grădinița și apoi școala;
- necesitatea pregătirii părinților pentru a putea deveni coterapeuți în procesul de reabilitare și integrare al copilului cu autism;

- barierele de participare la clasă pe care le întâmpină copii cu autism acolo unde există practici rigide, relaționări și atitudini negative față de aceștia. Deseori sunt lăsați izolați fără a se găsi tehnici de a-i implica în grup;
- cadrele didactice nu au o pregătire suficientă în domeniul copilului cu autism/ autism; psihopedagogie speciale și prin urmare nu știu cum să răspundă la cerințele familiei/copilului cu autism;
- colectivele de copii nu sunt pregătite din punct de vedere psihologic apărând fenomenul de marginalizare a copiilor cu cerințe educative speciale;
- comunitatea nu este suficient informată, cu privire la o educație incluzivă a copiilor cu autism din sectorul 6;
- existența în continuare a unor surse de excludere - atitudinile și prejudecățile din societate.
- inexistența unui cadru adecvat care se dorește a fi un adăos educațional de tip instituțional, dar nonșcolar, subsumat educației nonformale, formă aflată în raport de complementaritate cu educația formală. Impactul experiențelor educaționale, indiferent de sursă, nu poate fi total dacă nu se asigură continuitatea și întărirea lor reciprocă.

Astfel prin acest proiect urmărим susținerea și dezvoltarea serviciilor de intervenții de reabilitare a copiilor cu TSA desfășurate în cadrul Compartimentului de consiliere și asistență specializată pentru copii cu autism în vederea integrării lor sociale și educaționale într-un cadru incluziv, precum și consilierea și asistența familiilor acestora.

- Compartimentul funcționează în strânsă legătură cu alte servicii proprii furnizorului de servicii sau oferite de alți furnizori de servicii din domenii conexe, corespunzător nevoilor individuale ale beneficiarilor.
- Scopul intervenției oferite în cadrul Compartimentului este de a sprijini copiii diagnosticati cu tulburare de spectru autist (TSA) să devină capabili să se integreze în societate și ulterior pe piață muncii.
- Pentru aceasta, consilierea persoanelor diagnosticate cu tulburare de spectru autist (TSA) se ghidă după următoarele obiective:
- Formarea și dezvoltarea abilităților de comunicare și relaționare asertivă cu alți copii și cu adulții;
- Învățarea unor abilități de adaptare pentru a face față cât mai bine la schimbările din mediul social.
- Învățarea unor strategii de autocontrol;
- Dezvoltarea responsabilității pentru propriile acțiuni și decizii;
- Formarea de deprinderi de învățare și de dezvoltare personală.
- Activitățile desfășurate în cadrul Compartimentului se bazează pe principiul individualizării (profesionistul lucrează pentru fiecare persoană) și principiul personalizării (intervenția este adaptată problemelor specifice fiecărei persoane în parte), precum și pe implicarea activă (consultare și participare) a persoanei și familiei/ reprezentantului legal.
- În centru serviciile sunt oferite de 5 psihologi.

1.7 Descrierea detaliată a activităților

- Achiziționarea unor dotări constând în aparatură electronică și materiale educaționale
- Asigurarea supervizării activităților și implicit asigurarea calității serviciilor
- Asigurarea formării specialiștilor absolut obligatorie pentru intervenții eficiente
- Achiziționarea lunară de consumabile
- Consilierea părinților / reprezentanților legali după confirmarea diagnosticului TSA;
- Evaluare psihologică a copiilor cu TSA;

- Elaborarea unui plan de intervenție;
- Intervenții specifice individuale și de grup pentru copii cu TSA în Centru;
- Consilierea familiei în vederea continuării demersurilor de reabilitare acasă și în vederea integrării sociale;
- Lucrul pe probleme punctuale solicitate de părinți / reprezentanți legali;
- Evaluarea intervențiilor terapeutice;
- Organizări de grupuri de suport pentru părinți;
- Însorirea copiilor cu autism în mediile educaționale pentru facilitarea incluziunii
- Activitate sportivă pentru copii cu TSA
- Terapie asistată cu animale
- Referirea către servicii complementare.
- Ghidarea familiei în accesarea resurselor existente în cadrul comunității
- Perioada de acordare a serviciilor de reabilitare este variabilă, în funcție de atingerea obiectivelor stabilite în planul de intervenție al copilului, cu posibilitatea prelungirii perioadei, în funcție de recomandarea specialiștilor.

1.8 Metodologia

- **Admiterea ca beneficiari ai Compartimentului se** realizează la solicitarea părinților/reprezentanților legali care se adresează direct centrului sau sunt referiți de către alt serviciu – Serviciul de Evaluare Complexă a Copilului cu Dizabilități.
- **Evaluarea psihologică a copiilor cu TSA presupune evaluarea competențelor din următoarele arii: comunicare, interacțiune socială, imitație motorie, joacă independentă, interacțiune socială, performanță vizuală, structura lingvistică, abilități de grup și abilități academice.** Evaluarea se realizează în primele ședințe, ca urmare a solicitării de servicii din partea familiei/reprezentantului legal sau a unei referiri din partea unei instituții publice sau private. Obiectivul principal al evaluării psihologice este stabilirea competențelor curente ale copilului cu TSA și stabilirea unui plan de intervenție terapeutic individualizat în vederea creșterii gradului de funcționalitate a acestuia. Procesul de evaluare este un proces complex, inclusiv următoarele etape: interviul cu părintele și/sau persoana de îngrijire / reprezentantul legal); observația, aplicarea instrumentelor de evaluare, evaluarea funcțională a comportamentelor disruptive, întocmirea raportului de evaluare inițială, atașat la dosarul copilului.
- **Elaborarea planului de intervenție** Programul de intervenție vizează satisfacerea ansamblului cerințelor copilului diagnosticat cu TSA, prin stabilirea obiectivelor pe termen lung și scurt pe baza evaluării psihologice, și precizează modalitățile de intervenție prin care se ating obiectivele vizate.
- **Intervenții specifice individuale și de grup pentru copiii cu TSA în cadrul Compartimentului.** Serviciile oferă o îmbinare optimă și adaptată a intervențiilor psihocomportamentale individuale și/sau cele de grup.
- **Consilierea familiei în vederea continuării demersurilor recuperatorii acasă și în vederea integrării sociale .** Părinții/ reprezentanții legali sunt implicați, sprijiniți și informați prin participare efectivă la activitățile individuale și de grup, prin întâlniri periodice cu psihologul, sau la cerere, ori de câte ori își doresc, însă pe bază de programări. Părinții primesc din partea terapeutilor informații cu privire la etapele parcurse, programele și tehniciile folosite și indicații cu privire la aplicarea anumitor metode sau tehnici acasă sau în comunitate. De asemenea, în măsura în care acest lucru este necesar, psihologul face recomandări și referă copilul cu TSA pentru servicii complementare (ex. kinetoterapie, logopedie, etc).

- ***Organizări de grupuri de suport pentru părinți.*** Pentru eficientizarea intervenției vor fi organizate grupuri de suport pentru părinți/reprezentanți legali. În cadrul acestor grupuri se va merge pe două axe importante: 1. normalizarea expectanțelor părinților și consilierea acestora în ceea ce privește problemele emotionale pe care aceștia le pot dezvolta (de multe ori, acestea apărând în urma stabilirii unui diagnostic de TSA în cazul copilului lor) și 2. oferirea de informații în legătură cu tehniciile utilizate în cadrul intervențiilor și exersarea acestora astfel încât părinților/ reprezentanților legali să le fie mult mai clar și mai ușor să aplice aceste tehnici și acasă.
  - ***Pregătirea și formarea cadrelor didactice și a părinților astfel încât aceștia să devină coterapeuți în procesul de reabilitare.*** Pregătirea se realizează prin organizarea de sesiuni de informare și pregătire practică, utilizându-se ca tehnici principale: studiul de caz, experiența personală, jocul de rol și prezentarea metodelor de lucru practic. Aceste tehnici au fost alese începând cu considerația că învățarea experiențială aduce rezultate mult mai bune și rapide pentru adulți.
  - ***Pregătirea și formare a specialiștilor.***
  - ***Supervizarea activităților și a specialiștilor care le efectuează***

Echipa multidisciplinară a proiectului este formată din:

1. coordonator proiect - DGASPC 6
  2. psihologi
  3. psihopedagogi

Voluntari implicați în proiect: selectați și referiți Compartimentului de către Compartimentul de formare voluntariat din cadrul DPC sector 6.

Principalele mijloace propuse pentru implementarea proiectului

Pentru derularea în condiții optime a programelor de reabilitare se va achiziționa consumabile specifice pentru fiecare activitate descrisă în proiect respectiv: creioane, hârtie, pensule, acuarele, bloc de desen, folie laminator, caiete de lucru pentru grădiniță/scoală, etc.

a. Durata și planul de acțiune

2. REZULTATE ASTEPTATE

2.1 Impactul așteptat asupra grupurilor tinerilor

- îmbunătățirea calității serviciilor de terapie care vin în sprijinul reabilitării și integrării copiilor cu autism
  - un cadru propice pentru desfășurarea procesului de evaluare și monitorizare a unui plan de intervenție specific fiecărui copil;
  - părinții copiilor cu autism au devenit coterapeuți în procesul de reabilitare și integrare a copilului cu autism în învățământul de masă;
  - existența unui sistem funcțional privind consilierea, formarea și informarea părinților și specialiștilor de orice fel care contribuie la reabilitarea, dezvoltarea și integrarea copilului cu autism;
  - îmbunătățirea imaginii sociale a copilului cu autism;
  - specialistii Compartimentului de autism beneficiaza de supervizare a activitatii dar si de sesiuni de formare in vederea creșterii calității serviciilor de reabilitare oferite.

Buget "Şanse la integrare"

	Tipul de cheltuieli	Cantitate	Lei/luna	Luni	Total costuri	Sustinere DGASPC	Alte surse
COSTURI DE GESTIONARE A PROIECTULUI							
A. ACTIVITĂȚI SPECIALIȘTI							
A1 Plată specialisti supervizare							
A2 Formare specialisti și achiziționare teste psihologice	10 ședințe	2500	10	25000	25000		
TOTAL COSTURI A (Activități specialiști)	4 ședințe	2500	4	10000	10000	0	0
B ACTIVITĂȚI EDUCATIONALE							
Plată specialiști pentru instruirea cadrelor didactice pentru integrarea copiilor cu autism și însopirea copiilor în mediu educațional (grădiniță sau scoala)							
TOTAL COSTURI B (Activități educationale)	10 ședințe	1000	10	10000	10000	0	0
C DOTĂRI							
Achiziționarea unor echipamente electronice, materiale educationale							
TOTAL COSTURI C (Dotări)	2	5000	2	10000	10000	0	0
D CONSUMABILE							
Carioca, creioane, toner, plasticină, recompenze pentru copii							
TOTAL COSTURI D (Consumabile)	10	500	10	5000	5000	0	0
TOTAL COSTURI PROIECT							
TOTAL COSTURI ALTE SURSE							
TOTAL GESTIONAREA PROIECTULUI DGASPC							
					60000	60000	

**DIRECTOR GENERAL
MARIUS LĂCĂTUȘ**

**PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,
JULIAN GHEORGHE**

